

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

24 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocata Pruteanu Natalia în numele inculpatei, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2021, în cauza penală în privința lui

Vasilachi Cristina XXXXX, născută la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 01.12.2020 până la 23.02.2021;

Instanța de apel de la 16.03.2021 până la 26.05.2021;

Instanța de recurs de la 07.09.2021 până la 24.11.2021.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 23 februarie 2021, Vasilachi Cristina a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 140 (o sută patruzeci) de ore.

2. Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a constatat că Vasilachi Cristina la 19 iunie 2020, aproximativ la ora 19:00, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului stabilit, în timp ce se afla în blocul sanitar comun al localului „Mojito”, amplasat pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 152 din mun. Chișinău, a sustras pe ascuns telefonul mobil de marca „Samsung Galaxy A50”, cu numărul de IMEI 1: XXXXX și IMEI 2: XXXXX, în care era activă cartela SIM cu numărul XXXXX, telefon care se afla fără supraveghere pe suportul de șervețele din blocul sanitar comun, după care cu bunul sustras a părăsit locul comiterii faptei, cauzându-i părții vătămate Socolova Aliona un prejudiciu material în proporții considerabile, în sumă de 6 000 lei.

Acțiunile lui Vasilachi Cristina au fost încadrate în prevederile art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, după semnele calificative: *Furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocata Natalia Pruteanu în numele inculpatei Vasilachi Cristina prin care a solicitat casarea sentinței în partea ce ține de stabilirea pedepsei și pronunțarea în aceasta parte a unei noi hotărâri în modul prevăzut pentru prima instanța prin care Vasilachi Cristina, fiind recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) Cod penal, să-i fie aplicate prevederile art. 55 alin. (2) lit. f) Cod penal.

În motivarea recursului apelanta a susținut că în calitate de apărător al inculpatei a înaintat o cerere prin care a solicitat încetarea procesului penal în privința dnei Vasilachi Cristina cu atragerea acesteia la răspundere contravențională, în temeiul art. 55 Cod penal, cu aplicarea unei pedepse sub formă de amendă în mărime minimă, dar în ședința de judecată a modificat cerința și a solicitat munca neremunerată în folosul comunității.

Subsecvent, apărătoarea a indicat că în cauza respectivă sunt întrunite toate condițiile legale, or, infracțiunea incriminată inculpatei prevede o pedeapsă maximă cu închisoare pe un termen de până la 4 ani, infracțiune care în temeiul prevederilor art. 16 alin. (3) Cod penal, se califică drept infracțiune mai puțin gravă.

Mai mult decât atât, Vasilachi Cristina a săvârșit pentru prima oară o infracțiune, infracțiunea prevăzută la art. 186 alin. (2) Cod penal nu se regăsește în lista exhaustivă din conținutul alin. (1) art. 55 Cod penal, Vasilachi Cristina și-a recunoscut vina, condiție indispensabilă examinării cauzei în procedură simplificată; Vasilachi Cristina a returnat telefonul sustras iar partea vătămată nu a depus acțiune civilă, fiindu-i explicat acest drept al sau în cadrul ședinței preliminare; Vasilachi Cristina are la întreținere un copil minor (fapt confirmat prin certificatul de naștere f.d. 80). Astfel, luând în considerare personalitatea inculpatei, corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale (persoană liniștită, fără încălcări contravenționale, mama solitară).

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2021, a fost respins ca fiind nefondat apelul declarat de către avocata Pruteanu Natalia în numele inculpatei și menținută sentința primei instanțe fără modificări.

4.1 În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a reținut că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatei, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că, instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Instanța de apel a menționat că, sentința primei instanțe a fost contestată de către partea apărării numai în partea individualizării pedepsei penale, solicitând-se aplicarea art. 55 alin. (2) lit. f) Cod penal.

Astfel, cu referire la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Potrivit prevederilor art. 76 Cod penal, în privința inculpatei s-a stabilit circumstanța atenuantă: *săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave*. Totodată, potrivit art. 77 Cod penal, *circumstanțe agravante în privința inculpatei nu au fost stabilite*.

Din materialele cauzei, rezultă că, infracțiunea comisă de inculpată, prevăzută la art. 186 alin. (2) lit. d), este atribuită, conform art. 16 Cod penal, categoriei infracțiunilor *mai puțin grave*.

La stabilirea limitei pedepsei, instanța de fond a ținut cont de circumstanța atenuantă anterior stabilită, de faptul că inculpata și-a exprimat consimțământul de a munci neremunerat în folosul comunității, că are un copil minor la întreținere, va determina pedeapsa în limitele sancțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. d) din Codul penal, care stabilește pedeapsa cu amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani, coroborat cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, instanța de apel a stabilit că este întemeiată și proporțională aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 140 de ore, în privința Vasilachi Cristina care va atinge scopul pedepsei și va contribui la corectarea persoanei.

Subsecvent, instanța de apel a respins solicitarea apelantului privind aplicarea art. 55 Cod penal în privința inculpatei Vasilachi Cristina, or, potrivit art. 55 Cod penal prevede posibilitatea liberării persoanei de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională. Drept temei pentru aplicarea acestei modalități de înlocuire a răspunderii penale poate servi prezența cumulativă a următorilor indici: *a) comiterea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave; b) comiterea infracțiunii pentru prima oară; c) recunoașterea vinei; d) repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune; e) constatarea faptului că persoana poate fi corectată fără a fi supusă răspunderii penale*.

Astfel, instanța de apel a conchis că nu sunt întrunite condițiile expuse mai sus, deoarece în acest caz, chiar dacă partea vătămată nu a depus o acțiune civilă în procesul penal, nu a iertat-o pe inculpată pentru prejudiciul adus prin furtul telefonului,

determinând-o în urma acestor acțiuni să-și procure un alt telefon, ceea ce a dus la cheltuieli duble acesteia. Mai mult, instanța de apel a stabilit că aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal și atragerea inculpatei Vasilachi Cristina la răspundere contravențională, este o sancțiune prea blândă și prin aceasta nu se poate atinge scopul pedepsei penale.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocata Natalia Pruteanu în numele inculpatei care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală solicită casarea parțială a deciziei în partea stabilirii pedepsei penale, rejudecarea cauzei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care inculpatei să îi fie stabilite prevederile art. 55 Cod penal.

În susținerea celor solicitate indică argumente similare celor invocate în cererea de apel, și anume, sub aspectul respingerii solicitării acesteia de a fi aplicate în privința inculpatei prevederile art. 55 Cod penal.

Astfel, apărătoarea subliniază că inculpata a comis o infracțiune pentru prima dată, infracțiunea incriminată se califică drept o infracțiune mai puțin gravă, infracțiunea incriminată inculpatei nu se regăsește în lista exhaustivă din conținutul alin. (1) al art. 55 Cod penal, inculpata a recunoscut vina în cele imputate, cauza fiind examinată în procedură simplificată, a returnat telefonul sustras, partea vătămată nu a depus o acțiune civilă în acest sens, inculpata are la întreținere un copil minor.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei soluții se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Din textul recursului rezultă că, recurenta este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de către inculpata Vasilachi Cristina și din aceste considerente, instanța de recurs nu se va expune asupra acestor aspecte, însă recurenta își exprimă dezacordul cu respingerea cererii prin care a solicitat încetarea procesului penal în privința lui Vasilachi Cristina cu atragerea acesteia la răspundere contravențională, în temeiul art. 55 Cod penal, astfel semnalând temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură

penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de către instanțele de fond, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiul invocat de recurentă nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

Cu referire la temeiul invocat de către recurent precum că, instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței, temei incident pct. 6) al alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, și anume, prin faptul că a respins neîntemeiat cererea apărării de a aplica prevederile art. 55 Cod penal, Colegiul penal îl respinge ca fiind neîntemeiat.

Astfel, ținând cont de alegațiile recurente privind aplicarea art. 55 Cod penal în respectiva cauză penală, Colegiul penal face trimitere la concluzia instanței de apel care indică cu claritate insuficiența circumstanțelor privind aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal.

Așadar, instanța de apel a indicat că „(...) nu sunt întrunite condițiile expuse mai sus, deoarece în acest caz, chiar dacă partea vătămată nu a depus o acțiune civilă în procesul penal, nu a iertat-o pe inculpată pentru prejudiciul adus prin furtul telefonului, determinând-o în urma acestor acțiuni să-și procure un alt telefon, ceea ce a dus la cheltuieli duble acesteia. Mai mult, instanța de apel a stabilit că aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal și atragerea inculpatei Vasilachi Cristina la răspundere contravențională, este o sancțiune prea blândă și prin aceasta nu se poate atinge scopul pedepsei penale”.

În acest sens, Colegiul penal respinge ca fiind nefondate alegațiile din cererea de recurs, or, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Din conținutul recursului declarat, de asemenea este evident că recurenta nu este de acord cu pedeapsa aplicată inculpatei, ceea ce denotă prezența unui alt temei prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de către instanțele de fond când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În acest sens, Colegiul penal subliniază că, pedeapsa aplicată inculpatei trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod

penal, și să fie în strictă conformitate cu dispozițiile Părții speciale a Codului penal, ținându-se cont de limitele fixate în sancțiunea infracțiunii incriminate.

Totodată, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpata să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un *proces obiectiv*, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, instanța de apel s-a expus argumentat și corect asupra motivelor relevante din cererea de apel și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs acceptă și însușește aceste argumente, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO (*a se vedea cauza Albert vs. România*).

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal lărgit consideră că, instanțele ierarhic inferioare au dat o concluzie motivată indicând cu suficientă claritate care circumstanțe ale cauzei fac imposibilă aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal, ceea ce a dus la pronunțarea unei decizii întemeiate.

În concluzie, Colegiul penal statuează că, temeiurile invocate de către recurenta Pruteanu Natalia în numele inculpatei Vasilachi Cristina prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocata Pruteanu Natalia în numele inculpatei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2021, în cauza penală în privința inculpatului *Vasilachi Cristina XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **22 decembrie 2021**.

Președinte:

Nadejda Toma

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan